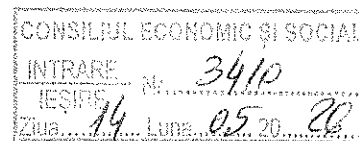

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Senatul României

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Rațiunea reglementării;

Conform informațiilor Parlamentului European, au fost depistate 4 obiective de reglementare pentru legislația circumscrisă „dreptului de a repara” al cetățenilor și stimularea acestora în sensul reparării echipamentelor electrice sau electronice:

„- Conform unui sondaj Eurobarometru din 2020, 77% dintre consumatorii din UE ar prefera să-și repare bunurile în loc să cumpere unele noi, dar sunt nevoiți să le înlocuiască sau să le arunce din cauza costurilor de reparație și a lipsei serviciilor de reparații;

- Un alt obstacol în calea unei atitudini de consum mai durabile este uzura: anumite produse sunt proiectate să se strice după o anumită perioadă de timp sau folosire. În anumite cazuri, componentele unor aparate sunt astfel construite încât nu se pot demonta și schimba;

- Repararea echipamentelor electronice ar fi benefică pentru mediu, conducând la o reducere a consumului de resurse, mai puține emisii și mai puțină energie consumată;

- *Produsele electronice sunt sursa de deșeuri cu creșterea cea mai rapidă în UE, însă o mică parte dintre acestea este reciclată.”¹*

Potrivit prevederilor Directivei (UE) 2024/1799 privind normele comune de promovare a reparării bunurilor și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2394 și a Directivelor (UE) 2019/771 și (UE) 2020/1828 publicată în Jurnalul Oficial al UE, aceasta trebuie transpusă de

¹ (<https://www.europarl.europa.eu/topics/ro/article/20220331STO26410/dreptul-de-a-repara-actiuni-ue-pentru-a-face-mai-atractive-reparatiile>)

România și celelalte state membre până la 31 iulie 2026 și se încadrează în eforturile legiuitorului european de a promova un consum mai sustenabil².

În prezent, în România, o proporție semnificativă a echipamentelor electrice și electronice defecte este reparată la nivel național. Acest fapt implică obligația producătorilor și furnizorilor de a pune la dispoziția depanatorilor și consumatorilor manualele de service, precum și procedurile necesare pentru repararea sau recondiționarea produselor comercializate. Repararea sau recondiționarea unui produs electric ori electronic permite consumatorului să îl folosească din nou într-un interval de timp rezonabil. În plus, consumatorul ar trebui să fie informat, încă din momentul achiziției, cu privire la gradul de reparabilitate al produsului – respectiv cât de ușor sau dificil poate fi reparat acesta.

Un indice privind potențialul de reparare al unui produs electric sau electronic va permite consumatorului să cunoască dacă produsul său poate fi reparat, dacă este dificil sau ușor de reparat sau dacă nu poate fi reparat. Astfel, acesta va dispune de informațiile necesare pentru a lua decizia de a cumpăra pe baza unui instrument simplu și vizual.

Prezenta propunere legislativă are ca obiectiv principal încurajarea creșterii ratei de reparare a produselor electrice și electronice, până la atingerea unui nivel de cel puțin 60% până la data de 31 iulie 2030. Termenul propus se calculează începând cu momentul implementării Directivei (UE) 2024/1799, luând în considerare perioada standard de garanție de 24 de luni, la care se adaugă încă 24 de luni necesare pentru monitorizarea și atingerea obiectivului stabilit. Realizarea acestui obiectiv poate fi facilitată prin introducerea unui **indice privind potențialul de reparare** simplu și intuitiv (cuprins între 1 și 10), care să fie afișat în mod vizibil pe produs, pe ambalaj, precum și la punctul de vânzare – fizic sau online, în proximitatea prețului – în scopul de a promova alegeri de consum mai sustenabile.

2. Impactul socio-economic

Indicele privind potențialul de reparare va fi afișat pentru o serie de produse electrice și electronice de uz general, stabilite în Anexa nr. 1 la prezenta lege. Scopul acestui indice este de a responsabiliza producătorii, importatorii, achizitorii intracomunitari, distribuitorii și comercianții, în vederea includerii criteriilor de reparabilitate încă din etapa de proiectare a produselor. Totodată, aceștia vor fi încurajați să dezvolte produse care pot fi reparate cu ușurință. Impactul măsurii se va manifesta atât din perspectivă economică, prin reducerea costurilor asociate înlocuirii produselor, cât și din perspectivă ecologică, prin diminuarea deșeurilor electronice și protejarea mediului. Pe termen mediu și lung, aplicarea indicelui privind potențialul de reparare va permite evoluția acestuia către un indice de durabilitate, oferind o imagine mai amplă asupra performanței și sustenabilității produselor.

Prin implementarea acestui sistem, se urmărește stimularea producătorilor să își îmbunătățească procesele de proiectare și fabricație, contribuind astfel la crearea unui ecosistem economic mai responsabil și mai sustenabil.

² (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401799).

Stabilirea **indicelui privind potențialul de reparare** se va realiza prin implicarea tuturor părților interesate – producători, distribuitori, comercianți, organizații neguvernamentale de mediu, precum și asociații ale consumatorilor. Într-o primă etapă, aplicarea indicelui va viza câteva **categorii de produse pilot**, precum: mașini de spălat (inclusiv mașini de spălat rufe, mașini de spălat rufe cu uscător, uscătoare de rufe și mașini de spălat vase), televizoare, echipamente frigorifice (frigidere, combine frigorifice, lăzi frigorifice), centrale termice, aparate de aer condiționat, cu sau fără inverter, aspiratoare, mașini electrice de tuns iarba.

Aceste categorii vor servi drept **bază de testare și calibrare** pentru sistemul de evaluare, urmând ca, ulterior, indicele privind potențialul de reparare să fie extins treptat și la alte tipuri de produse electrice și electronice. Indicele este conceput astfel încât să poată fi aplicat, în mod generic, tuturor categoriilor de produse, în special celor care prezintă caracteristici tehnice similare celor din grupul pilot.

Acest nou instrument se înscrie în cadrul măsurilor destinate combaterii risipei de resurse naturale și prevenirii perimării premature a dispozitivelor electrice și electronice. Un exemplu relevant îl constituie Franța, care a introdus, începând cu data de **1 ianuarie 2021**, un **sistem de indicatori de reparabilitate** pentru anumite categorii de echipamente electrice și electronice (EEE).

Scopul acestui sistem este de a oferi consumatorilor informații clare și transparente privind **durabilitatea și ușurința de reparare** a produselor pe care intenționează să le achiziționeze. Totodată, el permite înțelegerea modului de **calcul al indicelui privind potențialul de reparare**, a **funcționării acestuia**, precum și a **semnificației notei acordate pentru fiecare criteriu de evaluare**, asigurând astfel o mai bună informare și responsabilizare a consumatorilor.

În prezent, informațiile privind disponibilitatea componentelor de schimb sunt afișate doar în măsura în care acestea există efectiv. Totuși, consumatorul nu este informat în prealabil cu privire la această situație. Prin prezenta lege, se asigură că, încă din etapa de informare premergătoare achiziției, consumatorii să aibă acces la **date complete și transparente privind modalitățile de înlocuire** a componentelor și **disponibilitatea acestora** pentru produsele vizate.

3. Impactul financiar: pe termen scurt (anul curent) și pe termen lung (pe o perioadă de 5 ani)

- nu există impact financiar asupra bugetului consolidat.

4. Impactul asupra sistemului juridic

În esență, legea prevede că, la momentul cumpărării, consumatorul poate dispune de toate informațiile complete, indiferent dacă componentele produsului achiziționat sunt sau nu sunt disponibile, prin intermediul afișării unui indice privind potențialul de reparare. Această măsură va viza, pentru început, echipamentele electrice sau electronice specificate în Anexa 1, urmând ca în viitor această anexă să fie completată cu astfel de echipamente.

Prin componente urmează a se înțelege orice element hardware sau software (inclusiv firmware) al unui echipament electric sau electronic, care contribuie la funcționarea acestuia, incluzând, fără a se limita la, piese de schimb, module, subansamble, baterii și programe informatice esențiale pentru funcționare.

Inițiativa legislativă prevede punerea în aplicare a unui indice privind potențialul de reparare al echipamente electrice sau electronice. Aceasta reglementează, în special, criteriile și parametrii calculului utilizat pentru stabilirea indicelui și cadrul general al obligațiilor privind comunicarea și afișarea acestuia.

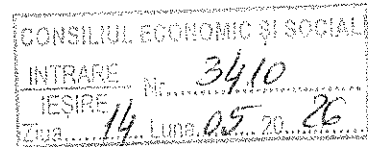
5. Consultările derulate în elaborarea actului normativ

Au fost elaborate consultări cu organizații profesionale, organizații patronale și reprezentanți ai autorităților publice care vor fi impactate.

6. Modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale

Instituția care vor avea roluri de implementare și aplicare a prezentei legi va fi Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, în privința elaborării unor norme de aplicare și calcul a indicelui privind potențialul de reparare pe echipamente și ambalaje, precum și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, în privința acțiunilor de control ulterioare implementării legii.

La momentul achiziționării unui produs, **cumpărătorul are dreptul** de a solicita vânzătorului **grila completă de evaluare** utilizată pentru calcularea **indicelui privind potențialul de reparare**. Prin consultarea acesteia, cumpărătorul va putea cunoaște **performanța produsului** pentru fiecare dintre criteriile analizate și va înțelege în detaliu **punctele forte și aspectele mai puțin favorabile** ale dispozitivului.

Senatul României

LEGE

pentru stabilirea indicelui privind potențialul de reparare al echipamentelor electrice sau electronice

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. 1.

Prezenta lege asigură cadrul legal pentru utilizarea etichetelor referitoare la indicele privind potențialul de reparare al echipamentelor electrice sau electronice prevăzute în anexa nr. 1, fabricate după data intrării în vigoare a prezentei legi, în vederea îmbunătățirii nivelului de informare a consumatorului și a impactului acestor echipamente asupra mediului.

Art. 2.

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) punere la dispoziție pe piață – orice vânzare sau, după caz, furnizare de echipamente electrice sau electronice pentru distribuție sau utilizare pe piața națională, în cursul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit;

b) introducere pe piață – prima punere la dispoziție a echipamentelor electrice sau electronice pe piața națională;

c) importator – orice persoană fizică sau juridică ce introduce echipamente electrice sau electronice din țări terțe, altele decât cele membre ale Uniunii Europene, pe piața națională;

d) achizitor intracomunitar – orice persoană fizică sau juridică ce introduce echipamente electrice sau electronice din statele membre ale Uniunii Europene pe piața națională;

e) distribuitor – orice persoană fizică sau juridică ce face parte din lanțul de aprovizionare, alta decât producătorul sau importatorul, care oferă spre vânzare pe piața internă un echipament electric sau electronic;

f) vânzător – orice persoană fizică sau juridică ce pune la dispoziție pe piață, în cursul unei activități comerciale, prin vânzarea de echipamente electrice sau electronice consumatorilor, inclusiv la distanță;

g) vânzarea la distanță – un contract la distanță încheiat între un vânzător și un consumator, în cadrul unui sistem organizat de vânzare, fără prezența fizică simultană a profesionistului și a consumatorului, prin utilizarea exclusivă a unuia sau a mai multor mijloace de comunicare la distanță până la încheierea contractului;

h) model - o versiune a echipamentului electric sau electronic, în care toate unitățile au aceleași caracteristici tehnice relevante pentru calcularea indicelui privind potențialul de reparare;

i) indice privind potențialul de reparare – indicator care determină identificarea posibilității de reparare a echipamentelor electrice sau electronice, aplicat direct pe fiecare echipament și pe ambalajul aferent, prin etichetare, la punctul de vânzare;

j) componentă – element hardware, respectiv piese, subansamble și accesorii, componentă software, inclusiv software de operare, firmware, microcod, aplicații și actualizări de securitate sau funcționale, sau resursă digitală, respectiv informații digitale și instrumente informatice, necesare funcționării, diagnosticării, reparării, configurării ori reînălării unui echipament electric sau electronic.

Art. 3.

Producătorii și reprezentanții autorizați ai acestora, respectiv importatorii sau achizitorii intracomunitari, după caz, stabilesc pentru echipamentele electrice sau electronice, pe care le introduc pe piață, indicele de posibilitate de reparare sau indicele privind potențialul de reparare și parametrii care au permis stabilirea acestuia.

Art. 4.

Producătorii și reprezentanții autorizați ai acestora, respectiv importatorii sau achizitorii intracomunitari, după caz, au obligația să transmită distribuitorilor sau vânzătorilor în momentul livrării echipamentelor electrice sau electronice, în mod gratuit și în format electronic, pentru fiecare model de echipament electric sau electronic introdus pe piață, următoarele informații:

- a) indicele privind potențialul de reparare;
- b) parametrii utilizați pentru stabilirea indicelui privind potențialul de reparare.

Art. 5.

Atunci când nu întrunește și calitatea de vânzător, distribuitorul trebuie să transmită vânzătorului, în mod gratuit și în aceleași condiții menționate de prevederile art. 4, indicele privind potențialul de reparare și parametrii pentru calcularea acestuia, în momentul livrării echipamentelor electrice sau electronice.

Art. 6.

Vânzătorii și distribuitorii sunt obligați să afișeze, în mod gratuit și în aceleași condiții menționate la art. 4, indicele privind potențialul de reparare și parametrii pentru calcularea acestuia, puse la dispoziție de producători sau reprezentanții autorizați ai acestora, în momentul introducerii la vânzare a acestora.

Art. 7.

(1) Indicele privind potențialul de reparare se aplică direct pe fiecare model de echipament electric și electronic și pe ambalajul aferent, prin etichetare sau marcarea.

(2) În cazul echipamentelor electrice sau electronice care sunt oferite spre vânzare cu amănuntul, vânzătorul este obligat să afișeze în mod vizibil, în imediata apropiere a acestora, indicele privind potențialul de reparare furnizat de către producător sau reprezentantul autorizat al acestuia, respectiv importator sau achizitor intracomunitar, după caz.

Art. 8.

În cazul echipamentelor electrice sau electronice care sunt oferite spre vânzare în cadrul unei activități de vânzare la distanță, vânzătorul este obligat să afișeze în mod vizibil în prezentarea echipamentelor respective și în apropierea prețului acestora, indicele privind potențialul de reparare.

Art. 9.

(1) Nerespectarea prevederilor art. 4 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei.

(2) Nerespectarea prevederilor art. 6 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

(3) Nerespectarea metodei de calcul a indicelui privind potențialul de reparare constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei.

Art. 10.

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

(2) Contravențiilor prevăzute la art. 9 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 11.

Anexa nr. 1 face parte integrantă din prezenta lege.

Art. 12.

Prezenta lege intră în vigoare la 180 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

SORIN MIHAI GRINDEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN